

Toma Vučić-Perišić dao je za osećanje demokratine jednakosti Srbiji XIX veka najvišu i najstrasniju formulu, kakva se u svom absolutnom radikalnom obliku ne nalazi nigde u istoriji evropskih revolucija i evropske demokratije. Ona je izraz tako reći neograničenog osećanja slobode i jednakosti, beskompromisne i protiv svakoga čuvane, lišene svakog verbalizma i svake knjiškosti, duboko u duhu usmenog predanja, i natopljene voljom da se s tim što se uglavnom imalo jako osećanje da se ne gine ni za čije specijalne interese, ni za milione pojedinaca, ni za napredak profita jedne povlašćene klase. Po psihičkoj jednakosti u patnji i u pobedi.

Ta psihička jednakost, ta unutrašnja demokratičnost, tako presudna za srpsko novovjeko postojanje, iznela je pobjedu i nad Albanijom i nad Krfom, dvema najstrašnjim etapama srpskog stradanja. A pogotovo nad ostalim neprijateljem.

Toma Vučić-Perišić dao je za osećanje demokratične jednakosti Srbiji XIX veka najvišu i najstrasniju formulu, kakva se u svom absolutnom radikalnom obliku ne nalazi nigde u istoriji evropskih revolucija i evropske demokratije. Ona je izraz tako reći neograničenog osećanja slobode i jednakosti, beskompromisne i protiv svakoga čuvane, lišene svakog verbalizma i svake knjiškosti, dubiko u duhu usmenog predanja, i natopljene volje da se s tim ubedenjem ide do kraja krajeva. Tu ima i straha i odvratnosti od turskog bespravila koje bi moglo da se pod nasilnim režimom svojih knezova vrati, a koje nije znalo ni za pravine sudove ni za bezbednost imovine, koje je bilo tip samovlašća pa se lako moglo podražavati. U tim rečima u kojima je demagogija sporedna, sadržana je jezgrovita otpornost prema svemu što bi samovlasno ograničavalo donesenu jednakost, kojom se Vučić ponosi. U njima tinja i hajduštvo, i ustaništvo, koje je samo prethodnička škola ustavobraniteljstva. Ima tu i opomene i vraćanja na merila pravičnosti, ima podstreka, značajnog za "autodinamizam" revolucije:

"Mi smo svi ravni: što je knjaz, to je i svinjar – što je svinjar, to i savetnik – što savetnik, to i terzija – a što terzija, to i sudija – što sudija to i ja. Svi smo jednaki; ne treba da se samo jedan greje na suncu, a mi svi da stojimo u ludu, i samo jedan da podigne glavu visoko, a mi svi da gledamo u zemlju, no valja svi da gledamo gore i svi da se grejemo na suncu... Ja se ne bojim nikoga samo se bojim ustava, a to će reći i knezu Mihailu, kao što